

GAEAF 2018/19

Croeso i gylchlythyr Gaeaf 2018/19 y Ganolfan Economeg Iechyd a Gwerthuso Meddyginiaethau (CHEME)

Yn y rhifyn hwn, rydym yn canolbwyntio ar gyflawniadau a digwyddiadau diweddar, sy'n cynnwys:

- Astudiaeth STRAWB, a dderbyniodd wobr 'Cyfraniad Eithriadol i Wasanaethau Bydwreigiaeth' yng Ngŵyl Mamolaeth a Bydwreigiaeth 18.
- Y Bartneriaeth Ymchwil Methodoleg Treialon, a ariennir gan Raglen Ymchwil Methodoleg MRC-NIHR i ddatblygu ymchwil bellach ar werthusiad economaidd seiliedig ar dreialon
- Cyflwyniad yng nghyfarfod Grŵp Economeg Iechyd Cymru (WHEG) ar ganfyddiadau astudiaeth ar gost effeithiolrwydd profion protein C-adweithiol i leihau presgripsiynau gwrthfotigau i drin haint y llwybr anadlu.

Ceir mwy o wybodaeth ar ymchwil, dysgu (yn cynnwys cyrsiau byr) a gweithgareddau cefnogol GIG ar ein gwefan: cheme.bangor.ac.uk neu drwy gysylltu â'n gweinyddwr Ann Lawton: cheme@bangor.ac.uk

Dilynwch ni ar Twitter @CHEMEBangor

Yr Athro Rhiannon Tudor-Edwards a'r Athro Dyfrig Hughes

Cyd-gyfarwyddwyr CHEME

YN Y RHIFYN HWN...

Rhoi sylw i ymchwil
Digwyddiadau diweddar
Newyddion
Cyrsiau Byr
Ymchwil Fethodolegol
Cyflwyniadau
Cyhoeddiadau Diweddar

'Graddiodd Siobhan Bourke â PhD'

RHOI SYLW I YMCHWIL...

Edrych ar PTSD yn ystod beichiogrwydd ac ar ôl rhoi genedigaeth - y prawf Straen a Lles ar ôl Geni (STRAWB)
Canfu astudiaeth ddiweddar gan Ayers a chydweithwyr yn City University, Llundain fod rhwng 3% a 4% o ferched yn dweud iddynt ddiodef oddi anhwylder straen ôl-drawmatig (PTSD) yn ystod beichiogrwydd ac ar ôl rhoi genedigaeth. Gall PTSD effeithio ar y berthynas agos rhwng mam a baban, a pherthynas ehangach rhwng y fam a'i phartner. Mae gan PTSD oblygiadau sylweddol i wasanaethau iechyd ac ymarfer clinigol. Fe ellir atal PTSD trwy ymyriadau gwybyddol ac ymddygiadol wedi'u targedu'n benodol. Fodd bynnag, cafwyd y rhan fwyaf o'r dystiolaeth sydd ar gael oddi wrth filwyr sydd wedi bod ar faes y gad, ac mae angen mwy o dystiolaeth ar gyfer gwahanol grwpiau poblogaeth. O ystyried y bwlch hwn mewn dystiolaeth, mae'r Athro Rhiannon Tudor Edwards, Dr Joanna Charles a Lucy Bryning yn gweithio gyda'r Athro Pauline Slade a chydweithwyr ym Mhrifysgol Lerpwl ac Ysbyty Merched Lerpwl i gynnal gwerthusiad clinigol ac economaidd o'r treial Straen a Lles ar ôl Geni (STRAWB). Mae hwn yn hap-dreial rheoledig, sy'n sgrinio merched sydd wedi rhoi genedigaeth ac mewn perygl o gael PTSD ac yn darparu deunyddiau hunan-gymorth i rai a sgriniwyd yn positif. Taflen a fideos yw'r deunyddiau hunan-gymorth. Cafodd merched eu recriwtio o bedwar tîm bydweigiaeth gymunedol yn Liverpool Women's Hospitals Trust (Lerpwl) a Lancashire Teaching Hospitals Trust (Preston). Disgwylir i gasgliadau economaidd gael eu cyflwyno yng ngwanwyn 2019. Derbyniodd yr astudiaeth STRAWB wobwr 'Cyfraniad Eithriadol i Wasanaethau Bydwreigiaeth' yng Ngŵyl Mamolaeth a Bydwreigiaeth 2018 a gynhaliwyd ym Manceinion ym Mehefin. Roedd yr ymchwil hefyd ar y rhestr fer am wobrau blynyddol Coleg Brenhinol y Bydwagedd yn y categori Gwobr am Ragoriaeth mewn Gofal Mamolaeth, Rhagfyr 2018.

Economeg gorddryswch prin

Mae CHEME yn partneru gyda Phrifysgol Coleg Llundain ar astudiaeth pum mlynedd £5 miliwn, wedi ei ariannu gan yr ESRC, yn edrych ar ofal pobl yn byw gyda gorddryswch (dementia) prin. Bydd hyn yn adeiladu ar astudiaeth a arweinir gan Nottingham wedi ei ariannu gan NIHR sydd yn modelu economeg ymyriadau i gefnogi byw yn ddyddiol drwy ymarfer corff. Mae CHEME yn awyddus i gydweithio gyda modelwyr economeg iechyd eraill sydd yn gweithio ar werthusiadau economeg o ymyriadau ar gyfer pobl â gorddryswch.

DIGWYDDIADAU DIWEDDAR...

Yn ddiweddar mae Emily Holmes, Dyfrig Hughes a chydweithwyr wedi cwblhau profion ar gost effeithiolrwydd protein C-adweithiol i leihau presgripsiynau gwrthfotigau i drin haint y llwybr anadlu. Cyflwynwyd y canfyddiadau yng nghyfarfod Grŵp Economeg Iechyd Cymru (WHEG), i Grŵp Stiwardiaeth Gwrthficrobaidd BCUHB, ac yn Rownd Derfynol Academaidd BCUHB, ym mis Hydref 2018.

'Cyfarfod Grŵp Economeg Iechyd Cymru, Gregynnog 2018'

NEWYDDION...

Hyfforddi a mentora ym maes economeg iechyd

Mae Rhiannon Tudor Edwards yn arwain cynllun mentora arbrofol HESG a fydd yn rhoi adroddiad ym mis Mai 2019. Mae'n un o hyfforddwyr cymwysedig yr Institute of Leadership and Management, yn ddiweddar enillodd ei chymhwyster hyfforddi o'r British School of Coaching, ac mae'n aelod o'r International Society for Qualified Coaches. Mae sefydliadau economeg iechyd yn Sbaen a'r Unol Daleithiau wedi dangos diddordeb yn y cynllun HESG.

Penodiad newydd

Penodwyd Huw Lloyd-Williams yn Swyddog Ymchwil mewn Aseu Technoleg Iechyd gan weithio gyda Dyfrig Hughes. Bydd Huw yn gweithio ar adolygiad systematig yn casglu dystiolaeth ar werthusiad economaidd cynhyrchion meddyginiaethol therapi uwch (ATMPs). Mae'r rhain yn driniaethau genynnau a therapi celloedd newydd sy'n ddrud iawn. Bydd yr adolygiad yn nodi astudiaethau sy'n asesu eu cost effeithiolrwydd a'r ffyrdd y cânt eu cloriannu a'u hariannu.

CYRSIAU BYR...

Economeg iechyd cyhoeddus

Gellir cofrestru'n awr ar gyfer y cwrs byr mewn Economeg Iechyd ar gyfer Ymarfer ac Ymchwil Iechyd Cyhoeddus, a gynhelir ym Mhrifysgol Bangor, 8 - 10 Ebrill, 2019

<https://cheme.bangor.ac.uk/events/health-economics-for-public-health-practice-research-37795>

Ffarmaeconomeg

Gellir cofrestru'n awr ar gyfer y cwrs byr mewn Ffarmaeconomeg, a gynhelir ym Mhrifysgol Bangor, 12 - 13 Medi, 2019

<https://cheme.bangor.ac.uk/events/pharmacoeconomics-short-course-34917>

YMCHWIL FETHODOLEGOL...

Gwerthusiadau economaidd ochr yn ochr â threialon

Yn ddiweddar, rhoddodd yr MRC arian i sefydlu'r Bartneriaeth Ymchwil Methodoleg Treialon (TMRP) sy'n dwyn ynghyd nifer o rwydweithiau, sefydliadau a phartneriaid sy'n gweithio ym maes treialon ac ymchwil i fethodoleg treialon. Dan arweiniad yr Athro Paula Williamson o Brifysgol Lerpwl, bydd y TMRP yn rhoi cyfle i adeiladu ar yr hyn a gyflawnwyd gan Rwydwaith HTMR yr MRC, gan edrych ar gyfleoedd cydweithio a ffyrdd newydd i wneud cynnydd parhaus wrth ddatblygu methodoleg treialon, datblygu gallu i weithredu a lleihau gwastraff ymchwil ymhellach.

Mae'r rhwydweithiau partner a fydd yn ymuno â'r pum Canolfan o fewn Rhwydwaith HTMR yr MRC yn cynnwys y Global Health Network, Health Research Board, Trials Methodology Research Network, Health Data Research UK, the UKCRC Registered CTU Network, the UK Trial Managers' Network a 21 o ganolfannau prifysgol.

Bydd Dyfrig Hughes yn arwain ar ran Prifysgol Bangor ac yn cyd-arwain y Gweithgor Economeg Iechyd ar weithgareddau ymchwil i ymestyn swyddogaeth gwerthusiadau economaidd mewn meddygaeth haenedig, cost-effeithiolrwydd offer digidol mewn treialon, a defnyddio gwerth disgwylidig gwybodaeth sampl i lywio cynllun treial addasu.

Dadansoddi risg manteision

Wrth ddatblygu cyffuriau a gwneud penderfyniadau rheolaethol mae angen gwerthuso'r manteision a'r risgiau yn glir. Wrth gloriannu manteision a risgiau meddyginiaethau, mae angen llunio barn ynghylch beth yw'r risg fwyaf o niwed sy'n dderbyniol o ystyried y manteision iechyd disgwylidig. Mae'r 21st Century Cures Act (adran 3002) yn ei gwneud yn ofynnol i'r FDA ddatblygu arweiniad ar gyfer integreiddio data perthnasol ar brofiad cleifion mewn asesiadau sy'n cloriannu risg a manteision ar gyfer cyffuriau newydd. Dangosodd ymchwil gan Emily Holmes a Dyfrig Hughes sut y gellir cyflawni hyn trwy bwyso a mesur tystiolaeth glinigol ar ddewisiadau cleifion ynghylch mantais-risg. Gan ddefnyddio astudiaeth achos o driniaethau ar gyfer epilepsi, canfuwyd y gallai ystyried dewisiadau cleifion, yn ogystal â newidynnau clinigol, arwain at ddewisiadau triniaeth neu benderfyniadau rheoleiddio gwahanol (doi: 10.1002 / cpt.1231).

CYFLWYNIADAU...

Cyflwynodd Emily Holmes (CHEME) a

David Gillespie (Prifysgol Caerdydd) weithdy ar "Medical adherence in clinical research" yng Nghyfarfod Blyneddol Canolfan PRIME Cymru ym Mhontypridd yn Nhachwedd 2018.

Daeth ymchwilwyr, gweithwyr gofal iechyd proffesiynol ac aelodau lleyg i'r gweithdy.

Cyflwynwyd posteri gan Eira Winrow, Mary Lynch a Rhiannon Tudor Edwards yng nghynhadledd Lancet Public Health Science yn Belfast.

Rhoddodd Victory Ezeofor gyflwyniad yng Nghynhadledd Valuing Nature yng Nghaerdydd.

Victory Ezeofor

CYHOEDDIADAU ...

Philbin L, Woods R, Holmes EAF. People with dementia and caregiver preferences for digital life story work service interventions: A discrete choice experiment and digital survey. *Aging Mental Health*, 2018 (In press).

Janssen N, Handels RL, Sköldunger A, Woods B, Jolley H, Edwards RT, Orrell M, Selbæk G, Røsvik J, Gonçalves-Pereira M, Marques MJ, Zanetti O, Portolani E, Irving K, Hopper L, Meyer G, Bieber A, Stephan A, Kerpershoek L, Wolfs CAG, de Vugt ME, Verhey FRJ, Wimo A; Consortium Actifcare. Impact of Untimely Access to Formal Care on Costs and Quality of Life in Community Dwelling People with Dementia. *J Alzheimers Dis*. 2018;66 (3):1165-1174.

- Tuersley L, Bray N, Edwards RT. Development of the Wheelchair outcomes Assessment Tool for Children (WATCh): A patient-centred outcome measure for young wheelchair users. *PLoS One*. 2018 Dec 26;13(12):e0209380.
- Holmes E, Bourke S, Plumpton C. Attitudes towards epilepsy in the UK population: Results from a 2018 national survey. *Seizure*. 2018 Dec 18;65:12-19.
- Holmes EAF, Harris SD, Hughes A, Craine N, Hughes DA. Cost-Effectiveness Analysis of the Use of Point-of-Care C-Reactive Protein Testing to Reduce Antibiotic Prescribing in Primary Care. *Antibiotics (Basel)*. 2018;7(4). pii: E106.
- Hill-McManus D, Marshall S, Soto E, Lane S, Hughes D. Impact of Non-Adherence and Flare Resolution on the Cost-Effectiveness of Treatments for Gout: Application of a Linked Pharmacometric/Pharmacoeconomic Model. *Value Health*. 2018 Dec;21(12):1373-1381.
- Stanciu MA, Morris C, Makin M, Watson E, Bulger J, Evans R, Hiscock J, Hoare Z, Edwards RT, Neal RD, Yeo ST, Wilkinson C. Trial of personalised care after treatment-Prostate cancer: A randomised feasibility trial of a nurse-led psycho-educational intervention. *Eur J Cancer Care (Engl)*. 2018 Nov 26:e12966.
- Jones C, Windle G, Edwards RT. Dementia and Imagination: A Social Return on Investment Analysis Framework for Art Activities for People Living With Dementia. *Gerontologist*. 2018 Nov. doi: 10.1093/geront/gny147.
- Plumpton CO, Pirmohamed M, Hughes DA. Cost-effectiveness of panel tests for multiple pharmacogenes associated with adverse drug reactions: An evaluation framework. *Clin Pharmacol Ther*. 2018 Nov 22. doi: 10.1002/cpt.1312.
- Edwards RT. The Inclusion of Spillover Effects in Economic Evaluation: A Public Health Economics Perspective. *Pharmacoeconomics*. 2018 Nov. doi: 10.1007/s40273-018-0748-9.
- Seers K, Rycroft-Malone J, Cox K, Crichton N, Edwards RT, Eldh AC, Estabrooks CA, Harvey G, Hawkes C, Jones C, Kitson A, McCormack B, McMullan C, Mockford C, Niessen T, Slater P, Titchen A, van der Zijpp T, Wallin L. Facilitating Implementation of Research Evidence (FIRE): an international cluster randomised controlled trial to evaluate two models of facilitation informed by the Promoting Action on Research Implementation in Health Services (PARiHS) framework. *Implement Sci*. 2018 Nov 16;13(1):137.
- Moore A, Young CA, Hughes DA. Mapping ALSFRS-R and ALSUI to EQ-5D in Patients with Motor Neuron Disease. *Value Health*. 2018 Nov;21(11):1322-1329.
- Hughes DA, Culeddu G, Plumpton CO, Wood E, Dick AD, Jones AP, McKay A, Williamson PR, Compeyrot Lacassagne S, Hardwick B, Hickey H, Woo P, Beresford MW, Ramanan AV. Cost-Effectiveness Analysis of Adalimumab for the Treatment of Uveitis Associated with Juvenile Idiopathic Arthritis. *Ophthalmology*. 2018 Oct 16. pii: S0161-6420(18)31146-1.
- Sivaprasad S, Hykin P, Prevost AT, Vasconcelos J, Riddell A, Ramu J, Murphy C, Kelly J, Edwards RT, Yeo ST, Bainbridge J, Hopkins D, White-Alao B. Intravitreal aflibercept compared with panretinal photocoagulation for proliferative diabetic retinopathy: the CLARITY non-inferiority RCT. *NIHR Journals Library*; 2018 Oct.
- Jenkinson MD, Weber DC, Haylock BJ, Sherratt FC, Young B, Weller M, Bulbeck H, Culeddu G, Hughes DA, Brain A, Das K, Preusser M, Francis P, Gamble C. Letter to the Editor. Phase III randomized controlled trials are essential to properly evaluate the role of radiotherapy in WHO grade II meningioma. *J Neurosurg*. 2018 Oct;129(4):1104-1105.
- Holmes EAF, Plumpton C, Baker GA, Jacoby A, Ring A, Williamson P, Marson A, Hughes DA. Patient-Focused Drug Development Methods for Benefit-Risk Assessments: A Case Study Using a Discrete Choice Experiment for Antiepileptic Drugs. *Clin Pharmacol Ther*. 2018 Sep 11. doi: 10.1002/cpt.1231.
- Stanciu MA, Law RJ, Nafees S, Hendry M, Yeo ST, Hiscock J, Lewis R, Edwards RT, Williams NH, Brain K, Brocklehurst P, Carson-Stevens A, Dolwani S, Emery J, Hamilton W, Hoare Z, Lyratzopoulos G, Rubin G, Smits S, Vedsted P, Walter F, Wilkinson C, Neal RD; WICKED Team on behalf of. Development of an intervention to expedite cancer diagnosis through primary care: a protocol. *BJGP Open*. 2018 Sep 5;2(3):bjgpopen18X101595.
- Wilby MJ, Hopkins C, Bedson E, Howlin S, Burnside G, Conroy EJ, Hughes DA, Sharma M, Marson A, Clark SR, Williamson P. Nerve root block versus surgery (NERVES) for the treatment of radicular pain secondary to a prolapsed intervertebral disc herniation: study protocol for a multi-centre randomised controlled trial. *Trials*. 2018 Sep 5;19(1):475.
- Blair J, McKay A, Ridyard C, Thornborough K, Bedson E, Peak M, Didi M, Annan F, Gregory JW, Hughes D, Gamble C. Continuous subcutaneous insulin infusion versus multiple daily injections in children and young people at diagnosis of type 1 diabetes: the SCIPI RCT. *Health Technol Assess*. 2018 Aug;22(42):1-112.
- Williams NH, Jenkins A, Goulden N, Hoare Z, Hughes DA, Wood E, Foster NE, Walsh D, Carnes D, Sparkes V, Hay EM, Isaacs J, Konstantinou K, Morrissey D, Karppinen J, Genevay S, Wilkinson C. Lessons learnt from a discontinued randomised controlled trial: adalimumab injection compared with placebo for patients receiving physiotherapy treatment for sciatica (Subcutaneous Injection of Adalimumab Trial compared with Control: SCIATIC). *Trials*. 2018 Jul 31;19(1):408.
- Charles JM, Roberts JL, Ud Din N, Williams NH, Yeo ST, Edwards RT. Preferences of older patients regarding hip fracture rehabilitation service configuration: A feasibility discrete choice experiment. *J Rehabil Med*. 2018 Jul 17;50(7):636-642.

cheme.bangor.ac.uk
 cheme@bangor.ac.uk
 01248 382153
 @CHEMEBangor

**Canolfan Economeg Iechyd a Gwerthuso Meddyginiaethau
 Arudwy, Safle'r Normal, Prifysgol Bangor,
 Bangor, Gwynedd, LL57 2PZ**